

Latweeschu Awises.

48. gaddagahjumē.

No. 47.

Treschdeenā, tannī 19. Nowemberi (1. Dezemberi).

1869.

Latweeschu Awises libds ar sawem peelikum eem makfa 1 rublū fndr. par gaddu. Kas us sawu wabrou apstellsē 24 eksemplars, wehl weenu dabuhē slabt parwesti. Za-awistle: **Zelgawā** Latw. awischu nammā pee **Zanischewski**; — **Mihgā** pee **Daniēl Winnū**, teātera un wehwera eelās subri, pee sw. Zabna basnizās jaunakā mahjitaja **Wulker** un pee **Dr. Buchholz**, leelā Aleksander-eelā Nr. 18. — **Wissi** mahjitaji, flobmeisterei, pagasta walditaji, fribweert un zitti taurās draugi teet luhgti, lai lassitajem apgabda to apstelleschanu. — Redaktora adresse irr: „Pastor Werhuff, Ronneburg, pr. Wenden, Livland.“

Mahditajās: Daschadas sinnaš. No Zeiflas. Uwisda tai „smalkai praf-
fischana“ eelsh Nr. 43. Deewš weenu engeli subribs. Falschas
auste. Sluddinaschana. Pirmajs un pehdigajs. Leifchu daina. Wis-
jaunafabs sinnaš. Naudas tirgus. Rabbibas un preeschu tirgus. Stud-
dinaschanaš.

Daschadas sinnaš.

No eelshsemehm.

No **Zelgawas** raksta **Mihgās** awisēs: Ta komiteja, kas teem nelaimigeem Kreewusemmes gabjeem gribb palihdeht, ka tee warretu us mahjahm tikt, isgahjuschā nedelā dauds irr darbojusēs. Leela dalka no teem laudihm, kas bij aifinnuschī, zil aplam effoht darrijuschī, gribbedami atstahf sawu tehnu semmi, jau aifsubtiti mahjās, prohti 17 familijas, kohpā 67 laudis. Wissi jaunās drehbes dabujuschī, jo dauds no winuceem behdu laikā sawas drehbes bij pahrdemuschī un bij apgehrti ar luppatahm ween. Komiteja no labfirdigeem laudihm drehbes bij dabujuschī, zittās drehbes wehl pirla par naudu. Komiteja iflatrai familijai tik dauds dewuši, zil schai wajadseja: stipreem wesseleem laudihm tik irr dewuši drehbes, jelka naudu un naudu preeschu pirmās eerikteschanaš mahjās; preeschu zitteem komiteja pattī raktus apgahdajuschī, kas winnus us mahjahm weddihš; mahjās winni us iflatru galwu dabuhē $\frac{1}{3}$ puhru rudsu un $\frac{1}{6}$ puhru meeschu. Tahš zittās familijas zitta pehz zittās arri us mahjahm taps subtitas. Jo dauds laudis scheitan wehl gull flimmi, 17 ween Diäkonissu nammā, fur bes makfas usnemti. Tur daktera lungs **Mulert** winnus gon ahiste, bet zitti gan zehleji wairš nebuhs, winni pa dauds nowahrdstnati zaur tahm iszeestahm behdahm. Kad winni buhs spirtaki, tad winnus arri us mahjahm laudihš. — Bet zitti no scheem laudihm wehl negribb atstahf no **Zelgawas**; zitti nemas negribb us mahjahm eet. — Arri schee wehl irr leelās behdās. Tas nams „pee balta sirga“ irr aifflehgts, un tee laudis aifwesti us labbakahm mahjahm. Tahm seewahm dohs willu wehryt, laj kaut ko nopelna, tomehr 125 laudis iflatru deenu dabu sawu labbu ehdeenu bes makfas. Wehl stipri wihri schur tur pilsehtā atrohn darbu, tapehz arri wehl negribb us mahjahm eet, un komiteja winnus newarr ar warru aifwest. jebfchu gan reds, ka winni ilgi schee ne-

warrehš turreteēs. — **Zelgawneeki** ar teizamū mihlestibu par scheem nelaimigeem, peewilteem laudihm irr gahdajuschī, jo bes dauds drehbehm komiteja wehl dabujuschī 400 rub. Bet ar scho naidu mums wehl nepeetiks un mehš zerram, ka mihlestiba ne-apniks, teem nabadsuceem palihgā nahft. Jo jebfchu jasalka, ka schee laudis zaur paschu wainu tahdās behdās eekrittuschī un sawu pobstu deewsgan nopelnijuschī, tad tomehr mihlestibai arri japa-zeeschahš ar brahlu grehkeem.

No **Kurssemes**. Waldiba irr arstiprinajuse 2 kuggineeku schohtas, kas drihs Kursemmē taps zeltas.

No **Behterburgas**. Mubsu augsta Keisarene 3. Nowemberi laimigi irr nonahkusi us Behterburgu. Tanni deenā no pascha rihta pilsehts bij ispuichlohts ar karrogeem un teprikeem; wakkarā wifš pilsehts gauschi fmuukti bij apgaiswehts.

— 1870. gaddā 83,000 saldati no armijas tapschoht iflaidi us bikketehm.

— Waldiba irr pawehlejuschi, 1870. gadda eesahkumā rekruschus nemt 4 no 1000 dwehselehm.

— 3. Nowemberi tas taggad tik ustaišihš nohtes-tilts us ponton-laiwahm par Wsta uppi zaur leddu saplehšs, un nu atkal newarrehš pahreet, kamehr uppe buhs aifjallusi, waj zitu tiltu buhs ustaišijuschī.

— Schinni gaddā Kreewusemmē pa dauds ugguns-grehku bijuschī. Awises raksta, ka no Januāra libds Oktoberim 15,000 ugguns-grehku bijuschī. No $\frac{1}{6}$ til sinn, zil leela ta fshahde bijuschī, prohti 25 milj. rub.

No **Woroneschas**. 18. Oktoberi atdarrija tohs uhdenē-zeklus, kas wifšu pilsehtu ar uhdeni apgahdahš, ko pilsehta galwa Kraschew lungs par sawu naudu lizzis taišihf. Wifsch par to effoht isdewis 150,000 rub. — Wifsi pilsehtneeki winnam par to leelas pateifschanaš falka.

No **Warschawas**. 25. Oktoberi Warschawaš bahnhofā ar dauds prezehm lahdeti ratti atfrehja tik ahtri, ka warreja dohmahf, lokomotive winnus welkoht ar pilnu spehku, un tomehr tur nebij nekahdas lokomotiveš. Drihs zaur telegrafu sinnoja, ka neganti siupra wehtra pee Sler-

nowiz stanzijas 5 rattus bij aisdinnuši, 4 wehl warreja apturreht, bet peektajee zaur wehja spehku tappa aisdihiti lihds pat Warschawai.

No Wolinijas. Kolinowka zeemâ weena Kreewu basniza nodeggusi. Basnizas leetas gan tappa glabhtas, bet 12 zilweki, kas pulstieni no tobrna gribbeja noemnt un glabht, irr arri fadegguschi.

No Sibirijas. Septemeri no Irtsich uppes eefahfoht pee leela Sibirijas zella warreja redseht, kâ meschi un steppes dedsa; ugguns bij til leels, ka daschâs weetas nemas wairs newarreja braukt. Labbiba, seens, lohpi zaur ugguni pohstâ gahjuschi; weenâ zeemâ arri 40 laudis fadegguschi.

O. P.

Kreewusemmes dselszettu garrums bij 1. Januâri 1869 11,108¹/₄ werstes. Ja wehl peerehtina tahs 3230 werstes, kas jau apstiprinatas preeksch taisschânas, ta' isnahk wiss garrums 14,338¹/₄ werstes.

Maslawâ schorudden' leela sirgu rahdischana bijusi. Sanahkuschi dauds skattitaju, bet arri labba teesa pirzeju. Daschi pirkuschi aplam staltus un dahrgus sirgus. No Franzijas kahds sirgu usraugs nopirzis 5 chrselus par 15,000 frankem. Amerikaneets Wynnans nopirzis 6 rikschotajus par 8,700 rub. Stallmeisters Babilow nopirzis preeksch muhsu Keisara wezaka brahla Konstantina 2 rikschotajus par 2000 rub. Firts Drlow nopirzis preeksch sawas kehwnizes weenu rikschotaju par 35000 rbl.

Behterburgas wezakašs polizeimeisteris Drepow lungs pawehlejis, daschâs pilsehta dallâs eeksch Behterburgas polizejas skohlas eetaischt. Schinnis skohlâs latru nedelu diwi deenas — ohtredeenâ un festdeenâ — teem semmakeem polizejas fullaineem jasanahk. Tur teem mahzihš, kas teem polizejas ammatâ jastinn un jadarra. Skohlu til ilgi turrehs, kamehr pats polizejasmeisteris buhs isprohwejis, waj tee sawu darbu pareisi sinn un proht. Labba polizeja latram pilsehtam par jo leelu labbumu.

No Kursemmes. Septemeri ritterschafstes Grentschu Kandurim rija nodedsa, kur it wissa wassareja — meeschi, ausas un sirni fadedsa. Labbibas kuschkis no ferra eekritis krahsns preekschâ, tur sahjis degt un no turrenes ugguns greeftôs. Saimneeks gan drihs bijis klahk, bet nau spehjis glabht, jo ugguns par sawu labbibu aplam ahtri isplattijahs. Kâ nu laj saimneeks isteek, ar ko laj renti aismalka, kâ laj eespehji jaunu riju ustaischt? Ritterschafstes waldiba lihds schim tahdus saimneekus schehloja, kas ar ugguni nogahja, taggad to wairs nedarra. Jo kad preeksch pahri gaddeem, saimneekus usrunnaja, laj sawas ehkas leekohk apdrohschinahk Kursemmes ugguns beedribâ, tad tee to nedarrija. Tee atteiza: „Kam tahda nau da jamalka? Da til kauschu plehschana. Mehs eezelsim paschi sawâ starpâ tahdu ugguns beedribu. Kam ehka nodegs, tam no tahs naudas aismalkahs. Bet saimneeki lihds schim nei Kursemmes ugguns beedribâ eedewufchees, nei arri paschi sawâ starpâ tahdu beedribu eezehluschi.

No Kreewusemmes. Scho pawassar' no muhsu pufes weens kalps aishahja us Kreewu semmi, us Bensas guberniju. No turrenes winsch rakstijis grahamtu 6. Septemeri sawam brahlim Jahnim Röllberg. Weenu gabbalu no schihš grahamatas zellu awischi lassitajeem preekschâ, laj reds, kâ teem klahjahs, kas tur aishahjuschi. Grahamata eefahlahs tã: „Mihlajs brahli Jahni! Juhš gan buhseet ilgi gaidijuschu pehz sinas no mannis — tad nu scho pirmu grahamtu Jums nostelleju. — Es lihds ar seewas tehnu essam tahlu zellu pahristaigajuschu — dauds un daschadi redsejuschi — bet nekur semmi par wolti atra dduschu, — un kur arri semmi us kahdeem gaddeem par wolti dohtu, tur alkal nau mescha tuwumâ un irr par wolti drihs no ta dauds labbuma zereht — jo no sawas keshas usbuhwetees un eeriktetees mums nau til leela nauda keshâ. Tad nu mehs kohpâ ar seewas tehnu atnahzahm ar sawu familiju eeksch tahs muishas Beresninki, kur jau dauds zittu Kursemneeku atnahkuschi pee muishas dsimtekunga Puklowa un semmi us pusgrauda nehmuschi un kontraktas noslehguschu eeksch Kursemmes, kas arri warrbuht Jums sinams irr. — Mehs gan arri eeksch ahtruma tahdu kontrakti essam peenehmuschu, bet atrohdam, ka pawissam gruhti buhs to pee-pildihk un dohmajam, ka no winnas buhs ja-atstahjahs. Scheit blakkam zitti baggataki dsimtsklungi, pee kam warrehs semmi renteht us labbakahm kontraktehm, Arri dauds zittâs weetas semmi warr dabuht us pusgraudu, bet ta leeta irr tahda, ka pee wissa eefahkuma wajaga buht preeksch atreisofschanas lihds scheijeem 35 lihds 40 rub. us pahri zilweku un tad wehl simtu rubuku preeksch eefahkschânas. Kas no raddeem gribbetu schê atnahk, tad tahdeem scho isstahsteet.

No ahrsjemmehm.

No Austrijas. Dalmazijas dumpis til wehl turrahš Kriwoziz un Ledeniz aprinkôs. 16. Nowemberi Austrijas saldati dewahs pret Kriwoziz aprinki, tad zitti no dumpineekem paschi behdsa, zitti tappa aisdihiti. — Keisars no Atehnes zaur telegrafu irr pawehlejis, ka tohs dumpineekus buhs saudseht, zil til warr. Tapehz arri tee ar nahwi nau strahpeti, kas us to jau bij pasuddinati.

— 14. Nowemberi Wihne neganta wehtra plohsijusees: pee bahnhoseem jumti irr noplehsti un telegrafi apgabsti; pilsehtâ dauds eelâs gull dakstini, kas no jumteem nosweesti; zittôs nammôs wissi lohgi issisti; laudis bihsstahs staigahk par pilsehta eelahm.

No Italijas. Kauschu subitee irr sanahkuschi. — Tee ministeri no sawa ammatâ atstahjuschi. — Ar kehina wesselibu eet labbi. Winsch no preeka, ka winnam dehla dehls peedsimmis, irr islaidis schehlastibas grahamtu, kas teem strahpi atlaisch, kas kahdas politikas wainas dehk lihds 14. Nowemberim apzeetinati.

No Portugales. Zebfchu Don Fernando jau daschüreis fazzijis, ka nekahdä wihse negribb palikt par Spanijas lehninu, tad tomehr zitti Spanijas laudis arween atkal us wiinu greschahs, un arri Enlandes wal-diba labpraht gribboht, laj winsch paliktu par lehninu. Winna draugi gribb, laj Don Fernando tik us weenu gaddu Spanijas wal-dibu usnem un tad to nodohd sawam dehlam, Portugales lehninam, kas tad paliktu par Spanijas un Portugales lehninu un Madridē wal-ditu. Bet tee Portugisch negribb saweenotees ar Spaniju un sakka, kad winnu lehninisch gribboht palikt par Spanijas lehninu, tad winna weeta buhschoht zelt zittu Portugales lehninu.

No Turzijas. Enlandes un Franzijas suhtitee sultanam to padohmu dewuschi, laj nepastahw us to, ka Egip-tes wihzelehninam bes winna sinnas nebus naudu lee-neh; bet sultans tahdu padohmu negribboht klausibt.

— 16. Nowemberi Suezes kanala atdarischanas swehtli eesahzahs ar Deewakalposchanu, kas tappa notur-reta no Turku ulemas (preestereem) un no katofu preeste-reem. Franzijas Keisarenes biktes-tehws Bauer fazzija tohs eeswehtischanas wahrduh. Pee schihs Deewakalpo-schanas bij klast pats wihzelehninisch, Keisarene Eigenija, Austrijas Keisars, Pruschu krohna mantineeks, Hollan-des un Hessenes printschi un dauds suhtiti laudis no wis-fahm semmehm.

No Indijas raksta, ka tannis dallas, kas irr augli-gas par wissahm, tahdi leeli siffenu pulki parahdijuschees, kas wissu labbibu no-ehd, ka gauschi bihsstahs no badda. Rihfas tirgus tubliht zaur to ar 25 procentehm zehlees.

No Amerikas. Sabedrotu walstju suhtitajs M'Ma-hon, preeksch kahdeem mehnescheem no Baraguajas atpak-kal nahzis, par schihs walstis leetahm awises ta rakstijis: Presidente Lopez nemas ne-essohht tahds launs zilweks, par ko winna eenaidneeki to issfaufuschi, bet essohht it laipnigs zilweks. Winsch sawu pascha brahli gan lizzis nokaut, bet tapehz, ka schis pret wal-dibu bij zehlis dumpi. Nau teesa, ka sawu mahti un sawu mahsu arri lizzis nokaut; tahs wehl dsihwo, un Lopez pret sawu mahti ta turras, ka tik labbam dehlam peeklahjahs. Kad tee eenaidneeki kahdu reis pret Lopezu ko isdarrijuschi, — tad tas notizzis zaur wiltigeem nodewejeem; daschüreis atkal, kad winni issluddinaja, ka Lopezu essohht uswarrejuschi, tad winni skaidri mellojuschi. Tapehz M'Mahlon kungs dohma, ka beidsohht Lopez wehl uswarrehs wissus sawus eenaidneekus.

O. P.

No Enlandes. Taggad jau 2 telegrafa kabeli wilkti no Ciropas pahr leelo Atlantikas juhru us Ameriku. Bir-mo taiffija 1866. Bet pee ta bij dauds darba un publina, jo kabels reisu reisahm pahtruhla. Bet Frantscheem darbs schogad jo laimigi un ahtri isweizahs. Kad nu winneem tas tik ahtri paschihrees, tad Enlandeeschi nu ka spahrnos. Tee gribb wilkt leelu telegrafa kabelu zaur juhru no Enlandes us Indiju, Rihnu un Australiju. Ra-

bels buhschoht lihds 1500 juhdses garrumä un makfa-schoht 325,000 £ sterlinu.

— Birminghames fabrikants Josias Mason lizzis us-taisiht par sawu naudu preeksch Birminghames pilseta bahrinu nammu, kur 300 behrneem ruhme, pa-ehschana, apgehrs un mahziba par welti. Leelajs noms, smukka weeta ustaisihts, makfajohht 60,000 £ sterlinu. Pee schi namma fabrikants arri nopirzis leelu semmes gabbalu preeksch dahria, laukeem un pfawahm lihds 100 puhra weetu leelumä, kas 200,000 £ sterlinu makfajohht. Irr gan teescham baggats, bet arri lohti dewigs lungs.

Seemet-Amerika Nu-Jorkas pilseta trakteeris, kahds gan ohtrs lihds schim pasaulē wehl warrbuht nau. Missu namma ustaisichona makfajohht 8 milj. dollaru un wissada istabas leetas, kas pee schi namma eeriktes bijuschas waijadfigas, ka galbi, krehsli, sofas, speegeli, kummo-des u. t. j. pr. makfajohht 2 1/2 milj. dollaru. Schis lee-lajs trakteeris peederr Robbins un Lachmeyer kungeem. Trakteera lungs, kas scho nammu isihrejis, makfa par gaddu 80,000 dollaru ihres naudas.

No Zeiskas.

No Zeiskas (pee Nowas juhras) kahds draugs mums raksta ta: Baldeews Deewam, schis gads irr augligs un baggats gads pee feena, pee labbibas un pee dascheem dahria augleem; tik agrajs feens zitteem gabja pohsta zaur pastahwigu leetus libshanu Juni eesahloht. Zaur Juni mehnescha leetu labbiba sa-anga warren kupla un garea, ka dauds gaddos tahda nebij redseta. Bet kad nu pehzahf daschlahrt atkal leetus usnahja ar wehtru un pehrkoneem, tad labbiba dauds weetas sagulleja weldē, zaur ko bree-dumä dauds tilka maitahs, un tadeht zitta weeta ne pus tik dauds netikka iskults, zil augums rahdija. — Bet zaur zaurim scho gaddu warram teikt par augligu un baggatu gaddu, kahds Deews laj dauds mums dohtu us preekschu. Weena dessatina kweeschu waj rudsu schogad tihra grauda sche isdohd 5 lihds 9 tschetwerki, — mee schi lihds 17 tschetwerki, — a usas lihds 20, linsehklas lihds 7 tschetwerki. Labbibas tirgus lihds Septemberim makfaja jo dahrgi, prohti:

1	tschetwerks	kweeschu	lihds 10	rub.	—	kap. f.
1	"	rudsu	" 6	"	"	"
1	"	meeschu	" 5	"	"	"
1	"	ousu	" 3	"	50	"
1	"	linsehklas	" 15	"	"	"

Taggad labbibas tirgus nokritta dauds semmaku. — Taggad, Oktoberi isejohht sche makfa:

1	tschetwerks	kweeschu	lihds 7	rub.	f.
1	"	rudsu	" 5	"	"
1	"	meeschu	" 4	"	"
1	"	ausu	" 3	"	"
1	"	linsehklas	" 13	"	"

No kohku augteem sche retti ween augfus dabujam, til ween wihnakohti, kã deenwiddus-dshwneeki gandrihi arween un tã arri schogad isdohd pilnigus augfus. 1. wihnoggu schogad sche maksã 2 libds 4 kap. f.; rahzeni (kartoffeli) un kahposti arri labbi no-auga, til kahposti dauds puhst kohpã. Kã jau pehrñ Zums rakstiju, tã schogad atkal man deemschehl jasinno, kã sche daschõs widdõs lohpu flimmiba stipri plohsijahs; no pawaffaras lohpeem muttes un naggi waina zehlahs, pehz tam Sibirijas lohpu mehriõ. Aleksandera kolonijã (12 werstes no Zeiflas pret rihteem, kur 30 familijas dsibwo no Laurijas eenah-kuscheem kolonisteen) ar naggi fehrgu puffe no wisseem lohpeem iskritta, scho wassar atkal $\frac{3}{4}$, tã kã zitta familija palikka bes neweena lohpinã. Schogad ta pohsta dserichanas fehrge sche gauschi eet wairumã; wiẽwairahk ammatneeki un darba laudis dauds irr nolaidufchees un pahrdauds sawu rihkli skollo ar to sibwo jeb trakko uhdeni, ihpafchi mihlã swehrdeena un swehtkõs, zittam tad arri wehl pahri darba-deenu aiseet nemannoht swehtdeenas reibumã; pat seeweeschi un knauki, puikas sche straipala pa pasuschanas zekku ar karstahm galwahm. Kad basnizas wehl aisslehgtaõ un tutschas, tad schenki un vograbi jau lauschu pilni!"

A. J. S.

Atbilda tai „smalkai prassifchanai“ ecksch Nr. 43.

Laj gan filosofõs ne-efmu nei Latweeschu, nei zittai kahdai tautai, tad tomehr Jr. Mekon k. smalkai prassifchanai ecksch Nr. 43 gribbu atbildeht. Jr. Mekon k. raksta: „Tãpat maies badda mohlãs, kã meega badda mohlãs dasch lassitajõs jau gan buhs bijis, bet maies badda nahwi un meega badda nahwi wehl neweens awischu lassitajõs nebuhs pedshwojis; jo mirroni tatschu tahs awies nelassa.“ Ta nu gan zil faprohthu, wehl nau patte ta prassifchana; bet waj tad Jr. Mekon k. pateesi sinn, kã neweens awischu lassitajõs maies badda nahwẽ nebuhs mirriõ. Warrbuht, kã tas wisleelakajõs rakstu sinnatajõs zaur maies baddu wehl pat us juhãas sawu garru buhs islaidis. Waj ta nebuhtu neprahtiga walloda, ja es fazzitu: „Dauds skohlmeisterei irr bijuschu flimmi, bet wehl neweens nau nomirriõ, jo mirroni tatschu tohs behrnus nemahza.“ —? Un tomehr tas ar Jr. Mekon k. teikumumu skann ittin weenadi.“ Bet patti ta smalka prassifchana irr schi: „Ja tas papreeksch gullehs, ta tas nomirõ maies baddã; bet ja papreeksch ehdihs, ta nomirõ meega baddã, un abbus darbus us reis tomehr newarr darricht, reisã ehst un reisã meegã gulleht.“ Pateesi tue Jr. Mekon kungam pilniga taismiba; bet kã zaur teem abbeem truhkumeem zilwekam nahwe warr useet, to netizju;

*) Latkam Mekon k. nebuhs sibmejis tohs zitreisigõs Latw. Awischu lassitajõs, tas taggad jau nomiruschu, bet wirtsch ukunna tohs taggadejus Latw. Awischu lassitajõs, kã winna prassifchanu lassijuschu. —
Latw. Awischu redaktors.

jo to meegu, kã zilwekam tatschu irr eeksch fowis, to neweens par wissam newarr atnemt; nowabrguscham zilwekam meegs patõs bahschahs wirfã; bet isalkuscham maie muttẽ neleen wis. Mans tehws daudstreis stahstija, kã winsch zaur abbeem truhkumeem tã bijis nowahrdsinahs, kã pee galda ehdamõs, effohst aismidõs; kad atmohdees, tad maie muttẽ bijuschu fasskahbusi. Ja nu mans tehws papreeksch buhtu gahjis gulleht, waj tad us galda kubpedamõs ehdeens winnu no meega buhtu istrauzejis? — Ne kã! — tapehz es dohmaju, kã zaur meega baddu neweens nahwi neredsehs. Bet kad nu pateesi tomehr tã trahpitohs, kã Jr. Mekon kungs raksta, tad zerreju, kã tahdam wahrgulitim, wispapreeksch kahda glahse wihna preeksch atspirdsinachanas buhtu jadohd, pehz tam druzjin ehst un beidsot jakauj gulleht. Tahs mannas dohmas, kã manna atbilda. Gudree filosofi laj spreesch labbaki.

Jelgawã tanni 22. Okt. 1869. M. J. Sprangell.

Deewõs weenu engeli fuhthõs.

3.

Wairahk deenas Rohse gan bij gauscham flimma. Sapraschanu winna gan atdabuja, bet dokterus un wisfus tohs nepasistamus, mihligõs apkohpejus ulubkodamai, winnai tas kã sawni rahdijahs. Beidsot kahdã rihã no garrã meega atspirdsinata un azzis atdaridama, Rohse atkal juttahs spirgta un walliga. Pirma, ko eeroudsija bija Marta, kã ar addamo pee winnas gultas fehdeja. Winna to gohdijamu gaspaschu pee sawas gultas redsedama, prassija lehnã balji, kã ihsti ar winnas effohst notizzis un kur winna taggad atrohdotees? No preeka pahnemta, Marta lehza kahjãõs un atbildeja til ar firnigu butschoschanu; tad winna issauza preezigi: „Deewõs laj irr slawehtõs, manna mihla firnina, kã tu sawu sapraschanu effi atdabujuse; nu tu drihs buhst wessela. Tu nesinni, kur tu effi? Tawa mahtes brahka Abdolfa nammã, un es esmu Marta, kã ilguõs gaddus tawas mahtes mahtes wirtschasti wedda, un esmu tabla raddineege no winneem. Sawu nelaika mahiti es arri passinnu.“ Rohse klausijahs preezigi wisfu, un pateiziga Martai speeda rohku. Tad skattijahs preezigi smaididama un bischi nosarkdama us bildi, kã pee winnas gultas karrajahs. „Tas irr mans engelis.“ Rohse fazzija lehni, bet preezigi. „Taws engelis?“ Marta prassija brihnodamees, „mihlajõs behrõs, tas jau irr taws mahtes brahlis, Abdolfs.“ — „Mans mahtes brahlis?“ Rohse issauzahs pahnemta, „waj winsch riktigi mans mahtes brahlis?“ — Kã tad ne, mans behrõs,“ Marta apstiprinaja, „bet tu to gan newarreji sinnoht, jo kod tas kluã sinnamõs, tad tew sapraschanas wairõs nebij!“ Marta stahstija, kã tas bij notizzis, un Rohse klausijahs ar leelu preeku. Winna til laimiga juttahs, kã kahdu dseesminu usnehma, ko zitreis daschlahrt, bet taggad wairõs sen nebij dseeda-

jufe. „Reds, reds,“ wezzene fazzija, „teu irr gauscham smulka balfs, par to tawš engelīs arri preezafees!“ — „Kur winsch irr?“ Rohse praffija un bildi smeedama usluhloja. — Marta winnai istabstija, ka winsch schorihht aitreisojis us Ungariju, fur winnam leelas muischas peederreja. „Lobpraht winsch ilgahl buhtu palizzis schè flimmibas gallu noskattihht, bet to reisofchanu jau tà bijis nokawejis, un dakteri leezinaja, ka tu no meega mohsdamees drihs wesselibu atdabufi, tà winsch tad tewi mannai kohpschanai ustizzedams aitreisoja.“

Rohses flimmiba drihs mittejahs, un winna atkal gultu aistabdama, warreja sehdeht krehsła, kas bij smulfabls un ruhmiagabls ne ka wezzajs. Winna Deewam pateiza, kas tai behdigai kapfehstas dshwei bij gallu darrijs, un winnai bij dahwinajis paleklamuu weetu un tahdus zilwekus, kas winnas mibleja un gohdaja. Winnas engelīs gan tè nebij; jo tahs Ungarijas muischas winnu ilgu laiku uskaweja, bet winsch grahamtu rakstidams pawehleja, par Rohsi gabdaht, ka tai neko netrubhtu.

Ta gabdashana peekritta Martai. Ta wezza gaspashcha pehz Abdolfa wezzaku mirschanas juttahs gauscham weentule. Un nekas winnas newarreja eepreezinahht. Jo seewischka sirdi irr tahda sawahdiba, kas gribb par zitteem gabdaht un palihdseht. Taggad Martai nelaika kungu meitas meita bij, par ko gohdahht, un arri ihšà laikà Rohse winnai riktigi bij sirdslappina.

Rohse winnu arri sirsniigi mibleja, jo ta winnai dauds labba bij darrijuse un arri winnas mahli passinnuse, un dauds ko no tahs sinnaja stahstihht. „Tawa mahte bija gohdiga un mihliga freilene;“ tà Marta fazzija, „lihdof tam laikam, kad winna pret sawu wezzaku prahtu darriidama, apprezzejahs, winna scheem bij sirsniigi mihlota meita. Tawš tehws bij gauscham smuks wihrischkis, ko es til wezza buhdama esmu redsejuse, bet zittadi winsch gan — — —; nu winsch irr mirris, un es neko launa no winna negribbu runnahht, bet derrigs winsch nekur nau bijis. Tawš weztehws bij zeets zilweks, winsch tawai mahtei nepeedewa, ka winna tahdu weegsprachtigu wihru bij nehmuſe; bet tawa wezmahte, ak mihla Rohsiht, ka winna wehlejahs sawu mihlu Emmu wehl apkampt un pee sawas sirds speest, bet tas winnai nebij wehlehts. Behz weztehwa nahwes, — winsch mirra diwi mehneschus papreeksch, — wezza mahte runnoja arweenu ween no tawas mahtes, un sehrojahs pehz winnas. Winna man fazzija: Marta, laikam Emma irr mirruse; zittadi winna nahhtu pee mannis, jo winna arri ilgojahs pehz sawas mahtes, un to winnai arri wajag sinnahht, ka es winnai esmu peedewuse! — Ak Rohsiht, kad tawa mahte kahdas deenas ahtrahl buhtu atnahfufe! Zil ne-issakkami laimiga tawa wezmahte buhtu bijuse; sawu meitu preeksch mirschanas redsedama!“

Seema pagahja, mibliga pawaffaras faulite atgreesdamees nabaga Emmas kappu puschloja ar jauneem saku-

meem. Kad deenas tappa karstakas, tad Marta ar Rohsi aitreisoja us jauku Deemiju, tur wesselibas awotōs sawu kahju siiprumu un wesselibu atkal atdabuhht. Ak zil laimiga winna juttahs, kad winnas kahju lohzeeki siiprinajahs un winna jau daschus fohlus warreja eet. Zekhs mesdamees wiina Deewu luhdsà til sirsniigi, zil wehl sawa muishchà nespehjufe; tad sawu mihlu kohpeju, Martu apkampdama ta raudoja preeka un pateizibas affaras. Behz laimigas isahrsteschanas abbas greesahs atpakkal us sawu tehwischku. Rohse palikka seedofchaka un skaisstaka, un winnas garra un sawprashanas spehli arri atdarrijahs un rahdijahs jo wairahl un wairahl.

Nu winnai bija dauds darba; jo tee labbafee skohlmeisteri tiffa peenemti wianu mahziht, un Rohse arri gauscham muddiga bij us mahzischanohs, to nokawetu laiku panahht gribbedama, tà ka Marta jau sahka bashitees, ka winnai tas neslahdetu. Martai atkal Rohse pee wirtschafstes bij ja-eemahza, un sirds winnai pufsteja no preeka, kad winna to jaunu seedofchu meitinu redseja waldoht kulkà un pagrabbà. Pee wissahm lectahm ko Rohse mahzizjahs, schi arween dohmaja us Abdolfu, jeb us sawu engeli, ka winna to sawza. Meitina gribbeja nopelnihht mahtes brahla ustizzibu, un ruhpejahs laj winsch arri dabutu redseht, ka winna mahsas meita tahs labdarrišanas arri pateizigà prahtà sinnaja zeenihht. Wehl winsch kawejahs Ungurōs, bet bij sohlijees, ka us Rohses eeswehtischanu us diwi nedelahm nahkschoht mahjas pawaffarà. Pawaffara nahza, un mahtes kappu ohtreis ar saku dekki pahrwille, tad arri tas gaidihhts un mihlohts Abdolfs nahza. Rohse, mihlestibas un pateizibas pilna, tam steidsahs pretti. Tas bij winnas labdarritajs, kas weenigajs par Rohsi bij apschelojees. No preezigahm juschanahm pahrnemts Abdolfs usluhloja to skaisstu meitinu, kas tà bij pahrwehrtusees, ka winsch to newarreja ne passihht. Rohse juttahs gauschi laimiga, kad Abdolfs par wissahm winnas sinnaschanahm un darbeem to usfloweja; winsch arri labpraht winnas balfi klausijahs, kad ta pee klawee-rehm sehdedama kahdu dseezminu usdseedaja.

Abdolfs bes apnischanas klausijahs, ka Marta stahstija par Rohses Deewabihjaschanohs, tikkumeem un skaisstumu, un kad wezzene beidsa ar teem wahrdeem: „Ja, tahda irr manna sirdslappina.“ Sirdi aigrabhts winsch klausijahs, kad Marta stahstija, kahdu wahrdu Rohse mahtes brahlim bij dewuse, un ka Rohses mahte mirdama to effohht apsiiprinajuse, ka Deews Rohsei „engeli“ subhtischohht kas par wianu gabdashohht, un ka winsch nu effohht tas engelīs. Tad winsch fazzija: „Tew un tawai mahtei irr taisniba, jo juhs mihlam Deewam effat ustizzesuschahs. Laj gan ne paschu engeli, tal Deews tew subhtija klahu raddineeku, kas par tewi gabdaja, un zaur to pats arri irr tappis lohti laimigs!“

Rohse bij eeswehtita. No Abdolfa un no Martas waddita, ta atstahje basnizu, fur to swehtu derribu ar to

Kungu bij darrijufe. Tahs mahzibas winnai firdi dikki bij kustinajufchas, un tad mahzitajs swehtidams fawu rohku winnai uslikka us galwu, tad winna fawâ dwehfelê preezigi swehreja, ka Pestitajom ustizzigi buhſchoht wiſſu fawu muhſchu, tà taunâs kâ labbâs deenâs; tà preekôs kâ behdâs, Winnam buhſchoht pollal dſihtees. Marta tik pat firdi bij kustinata, zil Rohſe un winnai par tahs deenas peeminnu dahwinaja forkanâ samtâ eeſeetu Bibbeli. Un Ahdolfs dahrgu ſelta kehdi lihds ar ſelta kruſtu likka ap winnas faklu.

Wakkarâ Rohſe weena pat gahja pee fawas mihtotas mahtes kappâ. Schodeen karſtas affaras leedama, daudi us winnas bij dohmajufe; bet taggad winnas firds bij preeziga, ka winna pat pee tà mihta kappâ newarreja wis noſlumt. Winna atzerreja to laiku, fur winna ſche ideenas, weentule, ſlimma un no wiſſas paſaules atſtahta, ſehdeja, winna pahrdohmaja to preezigu pahrwehrſchanohs un to dahrgu dahwanu, to weſſelibu, to Deews winnai bij dewis, un tad winna zittu newarreja kâ preeka affaras randaht. Tâ us fawu labdarritaju dohmadama, winna no mihtetibas un pateizibas iſſauza: „Schehligajs Deews, dohd ka es fawam engelim to warru atmakſaht, ko tas man labba irr darrijis!“ — Tad ta dſirdeja zilweka ſohkus; paſkattidamees eeraudſija Ahdolſu nahkam. Winna tam gribbejo pretti ſteigtees, bet palikka noſarkdama ſtahwoht. — jo wiſſch laikam winnas luhgſchanu bij dſirdejis, ko patlabban bij luhgufe. Un wiſſch arri bij dſirdejis; jo winna azzis preeka affaras ſpibheja; tad winnas rohku ſakehris, firdi kustinahs, Ahdolfs ſazzija: „Mihta Rohſe, tu gribbi atlihdsinaht to maſumu, ko es preekſch tewis, fawa mahſas behrna warreju darriht! man to dahrgaku atmakſu warri doht, kas wiſſu ko es preekſch tewis eſmu darrijis tuhſtoshſchlahrt atſwerr.“ Rohſe winnu uſluhloja nepraſdama, it kâ gribbedama teikt: „Kas tas irr, ko es nabaga meitina tew warreſu doht?“ To jautafchanu ſapraſdams, wiſſch galwu palohzis, ſozzija: „Ne ſchodeen, ne taggad es to atmakſu luhdsu. Tu ſinni pehz maſ deenahm man atkal us Ungariju waijaga reiſoht, bet kad Deews gribb, pehz gadda laika wiſſas mannas muſſſas tur buhs pahrdohstas, un es warreſchu atnahkt fawâ tehwa ſemmê. Tad, tad es tew to jautafchanu gribbu likt preekſchâ, par atbildu us to luhgſchanu, ko tu tam debbeſu Tehwam ſchodeen ſuhtiji. — Rohſe winnu ſchaubidama uſluhloja; bet fawâ firdi apnehmahs: „Tew mihtotam mahtes brahlim paklauſiſchu, laj deeweſinn zil gruhtu lectu man pawehletu.“

Ahdolfs un Rohſe mettahs zekôs pee fawu wezzaku kappeem Deewu pecluhgt. Un no debbeſim ta apſkaidrota mahte ſkattijahs ar swehtu preeku us fawu laimigu behrnu. Par gaddu atkal abbi tur gulleja zekôs, — tad bij wihrs un ſeewa.

S. H.

Falfchas auſis.

Taggad dſirdam, ka Enlandeeſchi atkal ko jaunu iſgudrojufchi, — prohti ſeeweſcheem, kam auſis no raddibas pahrlleelas, jaunâs auſis tà warroht peelikt, ka neman newarroht iſſchirt no paſchu rittigahm, tik ka tahs jaunahs par tahm wezzahm maſakas. Ar jaunahm auſim gan maſahſ warroht dſirdeht un jaunahm meitahm tahs tà teekoht peetaiſitas, ka ar kreijo ne ko newarroht dſirdeht. Rats laſſitajs ſaprattihſ, ka ſchihſ jaunâs mohdes auſis ſmuſſkuma deht teek taiſitas preekſch ſeeweſcheem; bet ka wihreeſcheem tahs tadeht netaiſa, ka ſcheem ſmuſſkas ſkunſtes auſis nau waijadſigas, jo ſcho meeſas ſtaltumâ rohſei tà netohp peelihdsinahts kâ ſeeweſchu meeſas ſtaltumâ. Bet pehz ſmuſſkuma dſennotees zaur tahm jaunahm auſim zilwekam it nemannoht wehl noteek daudi zitta labbuma; jo tahdâ wihsê tahm mihtahm aprunnatajahm, jeb pa puſwahziſki ſaktoht klaiſchotajahm zaur to, ka maſahſ warr dſirdeht, arri ta galwina paleek biſchki tuhſchaka no zittu lauſchu jauneem notiffumeem, un tahs nu zittahm maſahſ ko ſinn paſtahſtiht un tahs wiſſeem par labbu daſchlahrt zeeſch kluffu; jo fur daudi tohp runnahs, tur pee daſchas wallodâs wairahſ mellu ne kâ pateeſibas. Un jaunâs meitas, kas ar jauntaſitahm auſim tik ar labbo ween dſird, tahdâ wihsê par ſewi jeb zitteem zilwekeem runnatu wallodu no kreifas jeb ſliktas puſſes ne kad nedſird, bet arween no labbas puſſes un tahm baſnižâ Deewa wahrduſ klauſotees tee nebuhs pa weenu auſi eekſchâ un pa ohtru ahra, bet wiſſi paliks galwâ un warrbuht arri firdi. Waj nu tahs no Enlandeeſcheem iſgudrotas jaunâs auſis arri muhſu ſemmê nebuhtu laikam ſlawejamas?! H—d—nn.

Sluddinaſchana.

Zaur ſcho rakſtu es darru ſinnamu, ka mannâ jabriki patlabban kâ tappuſchi potaiſiti jauni buhwesmeiſteri un buhwesſuraugi. Schee meiſteri nebuht nau taiſiti no meeſahm, nedſ no ſemmes pihtes, bet no gudribas klutſcheem, tadeht tee irr gudraſi, ka tee dandſi galkas klutſchi un tee irr geldigi preekſch wiſſahm weetahm, fur taggad jauni ſkohlâs nammi taps buhweti, jeb wezzi pahrtaiſiti.

Scheem meiſtereem wehders un lohne nau jadohd; tee par welti rahdihs, kâ ſkohlâs nammi eetaiſami, pehz tahs riſſes, kahda ta irr gaiſmas walſtibâ; par prohwi tahda, ka behrneem nau zekſch zaur ſkohlmeiſtera iſtabu, ka behnina luhks nenonahſ ſkohlmeiſtera kambari, fur behrneem guſkamus maiſchelus ſweeſt augſchâ; ka ſkohlâs nammam nau lohgi, kâ pirtij, un durwis kâ ſtallim; ka durwis nau us ahru wakâ werramas un atſlehgâs ahruſſe preeſiſtas un tà joprohjam un tà joprohjam un tà joprohjam.

Tahdi buhwesmeiſteri, jeb ſuraugi taggad lohti waijadſigi, tadeht ka nu daſcheem beſgalwjeem uſſkattifchana par ſkohlâs buhwem jawedd, waj gribb, waj negribb.

Sludbinaschana s.

Nahwes sinna.
 Draugeem un pashstancem par sinna, ka tanni 7. Nowemberi sch. g. muhsu weenigs dehls
Fedor Bruno Verch
 pehz lbfas bet grubtas flimmibas zaur nabwi no mums schlibrees.
 Kewelk, tanni 10. Nowemberi 1869.
 Lee noflammyschee wezzaki.

No Bausfas kemmerejas teefas us granti tabh zaur to Kurssemes gubernijas awisi Nr. 81 no 1869. gadda fluddinatat pawehles augitas Kurssemes gubernijas waldischanas teefas no 30. Septempera sch. g. Nr. 1672, zaur scho toby sinnaus darribts, la debh sfernteschanas tabh weetas-naudas fauenschanas no Bausfas tirgus-platscha, torgis us to 26. un peretorgis us to 28. Nowemberi sch. g., pulksten 4 pehz pusdeenas pee Bausfas kemmerejas teefas taps noturrehte, un fa tabh tamdeht waisadhsigas iswidischanas warr fatru deemu pee schihs konzelejas dabuht sinnaht. Bausfas kemmerejas teefa, tanni 27. Oktoberi 1869. (Nr. 104.) Buchhalter Beckmann. 1

Kurssemes ugguns - apdrohschinaschanas beedribas fluddinaschana.

Wisseem lohjekkeem tabh Kurssemes sawitarwigas ugguns-apdrohschinaschanas zaur scho preeksch wehralschinas toby sinnaus darribts, la direkhsija nospreeduse, til tamais ehlas, las Kurssemes ugguns-apdrohschinaschanat peestahjuscha, atkaur liinu apstrahdaschannu, las tadeht la zaur tam warr lehti ugguns-grehts zeltees, irr rijuschihras liltas un par to peenabfamuu leelumuu (augstunuu) apdrohschinaschanas. Tadeht nu waisadsehs ehlas, lurras buhs linneem apstrahdateem tap, zaur to peedertigu aprinka preekschneeta (Worsteher) fungu schepat peerahdihst un rijuu schihras (klaffe) eerastihst. Kad linnus apstrahdabs ehlas, las nou rijas jeb nau uidehtas rijuu schihras, tad tas taps ta usstattihste, la tad apdrohschinaschanas tanni ehta buhtu daruu strahdajis preeksch tam chka neubht nau jelta. (Nr. 104.) Buchhalter Beckmann. 3

Jelgawa, 11. Nowemberi 1869.
 Direktors v. Drachensfels.
 Sekreters A. v. Penk.

G. Dittmaram Rihga, leclaja pilseclä Nr. 17 duhs pawassari us lehgera lehti Amerikas pumpjt un ugguns-sprizzes no jebfurra leelumuu un daschadas modeles; nobilideschinas jau taggad redamias. Tam arri taggad irr trahjums no Amerikaneeschu Superphosphata, las Lehrpatas unwersitiet deht to dalku, no lam tas irr fasitah, irr imellehte un par labbu attrahs; tabhakt pee kartoffelu itabdischinas peeleelami mehst, laj augli tapu wefeli usurreti un pawairoti; tapat arri mehst preeksch wawu fuddoschinas u. t. j. pr. 2

Krohdineekcem par sinna, la pee man wiffas sortes pehperlohtu dabujamas un es dohduu leelatas wazentes (Rabbat) teem wirzejem un atkal pahrdewejem. Jelgawa, paltes-eclä, beckermeisteris **J. Prabl.**

Veel-Gezamas Klahwe mescha toby pahrdohhta libds 100 affis behrsa un **altshana malka** par 5 rubl. 6 kap. par affi (libdi ar to ihweschanas malku), un libds 600 affis pree-des un **egles malkas** par 4 rubl. 6 kap. par affi. Zeitra malka irr zaur zaurim faufa, no labbas buhschanas, usjirita un eelsh 6 1/2 pehdu kwadratu affihm uskrauta. 4

Sapulzes.

Kurssemes ugguns-apdrohschinaschanas beedribta zaur scho wisseem teem darra sinnamu, lam tas weefriht sinnaht, **ka 5. Februari 1870 pehz pusdeenas pulksten 5ds** ta peelta fretina general-sapulze to beedribas-lohjekku Jelgawa, Kurssemes kredita-bankas nammä eesahlfesed. Zurlabt wiffi tee beedribas-lohjekli, las pehz lilkunuu § 40, turra to rekti preeksch schtimmeschinas (balfs dohschinas), zaur scho toby usajinat, laj tee nehritu strahwe no 5 rubukeem pehz ta nospreeduma, fazzita terminä paschi jeb zaur sel-matti amabht. 3
 Jelgawa, 11. Nowemberi 1869.
 Direktors von Drachensfels.
 Sekreters A. von Penk.

Wiasus adler-artlus . . . 5 r. 50 f.
 tabh tschuguna-dalkas preeksch teem pascheem ihpafchi . . . 1 r. 50 f.
Vinnu lauschanas rittenus un rittenu lohku-dalkas . . . 2 r. — f.
Plishtes 4 1/2 lapeilu par mabzinu.
Wiasus tschuguna futuas par gab. 6 r. 8 f.
Tschuguna kappakrusstus no 3 r. par gab.
Wiasus ugguns un dahra-sprizzes.
 Wiffas schihs leetas no labba materiäla taisitas, pahrdohd tas dshel-leeschinas un mafschinus-fabrikis no **W. Jetzewitz,** 5
 Rihgä, Sinder-eclä Nr. 10.
 Seeke nammä.

Tahs ihsteni ektes schandorin-lampas, schandorin-swezzes, ar ektes schandorin-ektu, las 4 reis lehtati isnahf pee dedsinaschanas, ne fa tauku-swezzes, irr taggad lehtalas palikufshas un irr tiklai pee **G. G. Sternberg** (lam ween ta rekte irr Kurssemä schihs leetas apgabdaht) Kuldigä dabunamas; prohti tanni jaunä bohti ar tabm leelahm smulkahm glahscha ruhtem un durwihm us Jelgawa eelu. Arri wiffadas **petroleuma-lampas** un **petroleuma-ektu** no wiffu labbalas sortes tur pahrdohd. 2
 Kuldigä, Nowemberi 1869.

Billetes preeksch Wiffuugstati apstiprinatas 33schas lotterijas preeksch Pehterburgas behrnu apgabdaschanas, ka:
 1 winnesti no 50,000 rubl. fudr.
 2 winnesti no 10,000 " "
 10 " no 1,000 " "
 400 " us weenu billeti no ohtras premijas.
 3587 " eelsh fudraba un selta leetahm.
 Katra billete malka Pehterburgä 1 rubl. un irr dabujama Jelgawa pee **M. S. Löwenstein.**

Pehtermuisschä, appafsch Rihzes, toby tee peena **loppi** no Zurgeem 1870 us renti dohti. Klah-taku turvat. 2

Jaun-Platonos Wehschufroggs no Zurgeem 1870 us arrenti dabujamas. No Zurgeem **labs waggare** ar leezibas simehm warr weetu dabuht un Jaun-Platonos muishä peektitees, fur arri firgu leetas, ratti un kammanas irr pahrdohdamt.

Petroleium lampas

no 75 kap. libds 14 rubuli.
 Peekarramas lampas no 65 kap. libds 15 r. — f.
 feenas " " 30 " " 1 r. 50 f.
 rohku " " 15 " " 1 r. 25 f.
 nastä " " 45 " " 1 r. 50 f.
 no wislabbaakeem abrissemes fabrikeem. Titpat we-datwa labbafu un gaischi dehsamu petroleium un nastä (Schandorin), turklabt arri blafshes no blekka un katra leeluma par lehtateem tirgeem Jelgawa, leclajä eclä Nr. 3. 2

Friedrich Küfner.

Rundables meschafungs uppemalku pahrdohd. 1

Auschamu twisti, watted, masas un leelas willas kabhstawa, analini un zittas pehrwes, sabakuu smehti, las uhdeni noture, linnu un pakkulu suffas, petroleium un schandorin lampas, us jaunu dabutas, la arri tabh dedsinamas leetas; materiäla prezzes, ka: kaffeju, zulkuru, tehju, fibrupu, rosinas u. t. j. pr., la arri daschadas zittas prezzes peedahwa par wislehtateem tirgeem 3

D. Wilhelm Neuland
 Jelgawa, appafsch tollonadeem (rindahm) Nr. 103.

Jaunas grahmatas.

Rihgä, Bacmeister un Bruher grahmatu bohti isnahf un warr dabuht Jelgawa pee **J. Behhorn, Fr. Lucas** un **J. Schablowski:**

Mahziba galwas-rehkenos

ar israhdischanahm, isfaldroschanahm, usdohschanahm un isnahkumeem.
 Sarastita no **A. Lehanda,** Jeshu draudses Nohtmeistera.
 Diwas dalkas.
 Katra dalka malka 40 kap.

Pee **J. Schablowski** Jelgawa, Katolueclä Nr. 9 un wiffas zittas grahmatu dohtis irr smektu mihtotajeem dabujama schadka grahmatu:

Till Puhzesespeegelis

un winna johzigstrakka dshibe un mohdiga awrat schana. Pahzelis no **D. Landmann.** Ar daudi johzigahm bildeem. Malka 25 kap. f.